

Bilten

Kantonalnog suda u Novom Travniku
Posebno izdanje u povodu Evropskog dana pravde

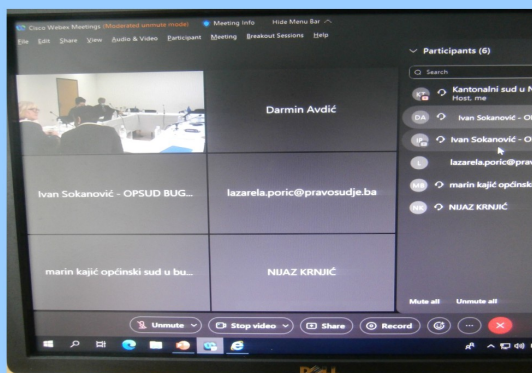
EUROPSKI DAN PRAVDE U BIH

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
EUROPSKI DAN PRAVDE
29.10.2021. GODINE

CANTONAL COURT IN NOVI TRAVNIK
EUROPEAN DAY OF JUSTICE
29st October 2021

**Okrugli stol: „Sudska nagodba - način rješavanja
spороva u vrijeme COVID-19“**

EUROPSKI DAN PRAVDE
EVROPSKI DAN PRAVDE
29.10.2021. GODINE

“Dan pravde će pomoći 800 milijuna građana u 47 zemalja članica Vijeća Europe da budu bolje informirani o njihovim pravima i o tome kako funkcionira pravosudni sustav”

(Walter Schwimmer, Generalni tajnik Vijeća Europe, lipanj 2003. godine)

Europski dan pravde ustanovljen je 5.6.2003. godine od Vijeća Europe i Europske komisije. Obilježava se svake godine u mjesecu listopadu/oktobru, sa ciljem da približi građanima pravosudni sustav, kako bi im se učinio dostupnijim, kao i da im se pruži mogućnost da bolje razumiju svoja prava i upoznaju sredstva koja im stoje na raspolaganju radi ostvarivanja njihovih prava.

Sudovi zemalja članica Europske mreže pilot sudova posebno su pozvani da učestvuju u obilježavanju Europskog dana pravde.

Svrha ovog dana je da educira i informira opću populaciju o njihovim svakodnevnim pravima, te da okupi stručnjake iz pravne oblasti kako bi razmijenili informacije iz oblasti građanskih prava i susreli se sa korisnicima sudova.

Također, države su pozvane da obavijeste Vijeće Europe i Europsku Komisiju za efikasnost pravosuđa Vijeća Europe (“CEPEJ”) o programu obilježavanja Europskog dana pravde.

EVENTS BY COUNTRY / INSTITUTION

- Austria [15 October 2021]
- Belgium [22, 26 and 27 October 2021]
- Bosnia and Herzegovina [29 octobre 2021]
- Croatia [25 October 2021]
- Czech Republic [21 October 2021]
- Denmark [25 October 2021]
- Estonia [4 to 10 October and 25 October 2021]
- France [25 October 2021]
- Hungary [25 October 2021]
- Italy [25 and 26 October 2021]
- Lithuania [25 October 2021]
- Luxembourg [28 October 2021]
- Poland [25 October and 27 November 2021]
- Romania [25 October 2021]
- Slovak Republic [30 September 2021]
- Slovenia [25 October 2021]
- Spain [25 October 2021]
- Ukraine [25 October 2021]

* Zemlje koje su obilježile Europski dan pravde u 2021. g.

European Justice Day celebration program in Cantonal Court in Novi Travnik in 2021

Program obilježavanja Europskog dana pravde u Kantonalnom sudu u Novom Travniku u 2021. godini.

**Europski dan pravde u 2021. godini
Novi Travnik, 29.10.2021. godine**

Kantonalni sud u Novom Travniku kao predstavnik Bosne i Hercegovine u Europskoj mreži pilot sudova, dana 29.10.2021. godine, obilježio je Europski dan pravde. Dani otvorenih vrata suda započeli su u 9:00 sati a predstavnici suda su na pultu ispred zgrade suda vršili podjelu promotivnog materijala - brošura Sudska nagodba i Smjernice za zaključenje sudske nagodbe, kao i promotivnih materijala u svezi Europskog dana pravde.

Istovremeno, izvršeno je dostavljanje promotivnog materijala direktno na adrese privrednih subjekata i stranaka u postupcima koji se vode pred Kantonalnim sudom u Novom Travniku.

Novi Travnik, 29.10.2021.g. Okrugli stol "Sudska nagodba – način rješavanja sporova u vrijeme COVID-19"

U povodu obilježavanja Europskog dana pravde, organiziran je Okrugli stol u Kantonalnom sudu u Novom Travniku na temu: "Sudska nagodba-način rješavanja sporova u vrijeme COVID-19".

Dnevni red Okruglog stola učesnicima je sa riječima dobrodošlice predstavila stručna suradnica-glasnogovornica suda Azra Lendo. Okrugli stol je okupio je predstavnike sudova, tužiteljstva, ministarstava, Odvjetničke komore, privrednih subjekata, te drugih vladinih i nevladinih organizacija u KSB/SBK.

U uvodnoj riječi se obratila predsjednica Kantonalnog suda u Novom Travniku Katica Jozak-Madžar i pozdravila sve učesnike Okruglog stola. Predsjednica suda je naglasila

značaj članstva BiH u Vijeću Europe kojeg čini 47 zemalja. Bosna i Hercegovina je pristupila VE 2002. godine i iste godine ratificirala je Europsku konvenciju o ljudskim pravima i slobodama.

Odlukom Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH iz 2007.godine, Kantonalni sud u Novom Travniku predstavnik je Bosne i Hercegovine u Europskoj mreži pilot sudova koju je oformila Europska komisija za efikasnost pravosuđa (CEPEJ), te iz tog članstva Kantonalnog suda u Novom Travniku u Europskoj Mreži pilot sudova proizlazi obilježavanje Europskog dana pravde. Svake godine, Europski dan pravde se obilježava već punih 12 godina od strane Kantonalnog suda u Novom Travniku. Cilj Europskog dana pravde je približiti građanima rad suda, da se upoznaju kako funkcionira pravosuđe, kako ostvariti svoja prava, te na koji način zaštititi svoja prava. Posebice ova pitanja dobivaju na značaju kada se ima uvidu da sudovi djeluju u složenom okruženju rada suda u uvjetima pandemije Covid-19. Postavlja pitanje što pravosudne institucije mogu ponuditi građanima, široj

pravosudnoj zajednici, te privrednim subjektima, imajući u vidu s jedne strane ograničenja koja su se nametnula radi potrebe da zaštitimo naše živote i zdravlje cijelog društva i pojedinaca, a s druge strane kako osigurati pojedinačna ljudska prava u jednom takvom ambijentu kada su ugroženi naši životi i zdravlje. S obzirom na takvo djelovanje i COVID ograničenja, sudovi imaju na raspolaganju jedan institut predviđen Zakonom o parničnom postupku, koji treba da se sve češće primjenjuje, a to jeudska nagodba. Projektom VSTV-a BiH, kroz organizirane tjedne sudske nagodbe, te podizanje svijesti parničnih stranaka o tome želi se postići brže efikasnije i mirno rješenje spora. Stranke pokreću sporove, sudovi ih moraju rješavati bez obzira na okolnosti u kojima rade kako bi pružili zaštitu osobnih i imovinskih prava pojedinaca, fizičkih osoba tako i zaštitu prava i ekonomskih interesa privrednih subjekata. VSTV BiH je razvio Smjernice koje su oruđe svim pojedincima da se što prije postigne brži i jednostavniji, prijateljski način rješavanja sporova. S tim u svezi, obzirom na organizaciju današnjeg Europskog dana pravde, u tijeku su Dani otvorenih vrata ovog suda, te se ispred suda nalazi pult gdje ovlašteni predstavnici suda na današnju temu sudske nagodbe će podijeliti promotivni materijal: Brošure o sudskoj nagodbi i Smjernice za zaključivanje sudske nagodbe te o tome razgovarati sa građanima. Obzirom na Mjere koje su donesene od strane nadležnih vlasti u cilju suzbijanja epidemije onemogućile da se Europski dan pravde obilježi kao što se to tradicionalno obilježavao dolaskom učenika, studenata i građana u zgradu suda, iz tog razloga pravnim subjektima iz naših lokalnih zajednica kao i općinama gdje se stvara dosta sporova, poslana je na adresu pisana informacija o današnjem Okruglom stolu uz promotivni materijal glede sudske nagodbe. Sukladno Europskom danu pravde, kao što i sam naziv kaže, cilj je da se podstiče pravednije i bolje društvo, te učiniti svakodnevni život boljim i lakšim.

Sutkinja Alma Islamović je naglasila da Kantonalni sud u Novom Travniku već dugi niz godina organizira sastanke i okrugle stolove na temu Tjedni sudske nagodbe. Sudska nagodba je mirno rješavanje spora među strankama, ona nudi jednu sigurnost kao i

presude koje se donose u sudskim postupcima, s tim što se pokušavaju naći načini komunikacije među strankama jer svi oni koji se pojave pred sudom jer svi oni koji se pojave pred sudom ustvari dolaze zbog toga što su tenzije u toj mjeri među strankama nastale zbog nesporazuma i svega ostalog i onda nastupa sud da te konfliktne situacije razriješi, a postignut je veliki napredak u vremenskom rješavanju sporova, ali kada postoji zakonska mogućnost da se zaključi sudska nagodba trebalo bi je koristiti u najvećoj mogućoj mjeri. Za sudsku nagodbu kažemo da je to institut građanskog, odnosno materijalnog i procesnog prava, važi kao i svaki ugovor, treba da zadovoljava određene standarde koji se traže i koji moraju biti ispunjeni, a vezana je za problem stranaka za predmet spora, za njegov osnov i dopuštenost, a s druge strane i procesne pretpostavke o kojima sud vodi računa po službenoj dužnosti. To su prije svega nadležnost suda i sposobnost stranaka, te su to razlozi o kojima i drugostupanjski sud prilikom odlučivanja po žalbi vodi računa po službenoj dužnosti kao i prvostupanjski sud jer u takvim situacijama ako se pojavi neka od onih pretpostavki koje nisu ispunjene onda sud odbacuje tužbu. Sudska nagodba daje jednu sigurnost, zaključuje se pred sudom, sud je kontrolor svega toga i samim potpisom na zapisnik ona dobiva snagu pravomoćne sudske odluke, a ako je istom naložena i činidba ona istovremeno postaje i izvršna isprava koja daje mogućnost strankama da mogu prinudnim putem zahtijevati izvršenje takve sudske odluke. Mirno rješenje spora podrazumijeva i jednu dobrovoljnost i raspolaganje stranaka sa predmetom spora jer sud mora voditi računa da predmet raspolaganja ne može biti nešto što je protivno prinudnim propisima, a u određenim predmetima i spornim situacijama posebnim zakonima je izričito propisano da se ne može zaključiti sudska nagodba kao što su to obiteljski, odnosno statusni bračni sporovi, odnosi između roditelja i djece, tako da u tim situacijama sud mora voditi računa da se ne može zaključiti sudska nagodba kad su u pitanju neka stvarno pravna ovlaštenja ako se radi o predmetima u kojima se ne može raspolagati, a Zakon o stvarnopravnim odnosima je regulisao te situacije ako su u pitanju javna dobra, dobra od općeg interesa gdje je jasno propisano kada se može raspolagati, odnosno kada se ne može raspolagati, te u takvim situacijama nije moguće zaključiti sudsku nagodbu. Potpisivanjem sudske nagodbe na zapisnik pravomoćno se isključuje pravo stranaka da izjavljuju redovne i pravne lijekove, što znači da smo već skratili taj postupak i njime situaciju, kao i meritornim odlukama da se izjavljuje žalba ili ponavljanje postupka, gdje su razlozi za ponavljanje postupka propisani u devet tačaka koje su jako opširne. Ovdje imamo samo situaciju da se može pobijati odluka zbog mana volje koja se cijeni prema

odredbama Zakona o obligacionim odnosima i isto tako rokovi su dosta skraćeni kada se pojavi situacija da se pobija sudska nagodba i ona se može pobijati samo tužbom pred sudom u roku od 3 mjeseca od dana saznanja, a u okviru objektivnog roka od 5 godina, tako da su to pokazatelji zašto ustvari treba više posezati za zaključenjem sudske nagodbe. Informacionim tehnologijama bi trebalo dati veći akcenat u smislu rada pravosuđa, pa i zaključenja sudske nagodbe dok traje ovakva situacija i tamo gdje nije moguće obezbijediti fizičko prisustvo stranaka.

Predsjednica Građanskog odjeljenja Kantonalnog suda u Novom Travniku Mirjana Grubešić govorila je o Smjernicama za zaključenje sudske nagodbe namijenjene strankama u sudskim postupcima.

Ključne radnje koje poduzima sud u cilju zaključenja sudske nagodbe je analiza i procjena mogućnosti zaključenja sudske nagodbe, predočavanje takve mogućnosti strankama, pomoć strankama kod dogovaranja i zaključenja sudske nagodbe, te prećutna suglasnost na zaključenju sudske nagodbu. Kada tužena strana dobije tužbu na odgovor, ona bi već tada trebala da razmišlja da li je potrebno i nužno da prolazi kroz cijeli sudski postupak u kojem će biti prinuđena da provodi dokaze kako bi osporila zahtjeve i navode tužiteljske strane ili je korisnije da što prije stupi u pregovore sa tužiteljskom stranom kako bi sporni odnos riješile sporazumno pred sudom. Ukoliko tada i ne dođe do sporazuma, vrlo je bitno da stranke komuniciraju, jer se na taj način relaksiraju međusobni konfliktni odnosi, a s druge strane dat je signal tužiteljskoj strani da je tužena strana spremna za dogovore i zaključenje sudske nagodbe tijekom predstojećeg postupka. Kada sud dobije odgovor na tužbu on već tada ima saznanja što je sporno i u čemu se ogledaju neslaganja između stranaka, te da li postoje izgledi da se zaključi sudska nagodba. U

pozivu za pripremno ročište sud je obvezan da pouči stranke na mogućnost zaključenja sudske nagodbe kako na pripremnom ročištu tako i tijekom cijelog postupka, sve do donošenja pravomoćne odluke. Takvu pouku sud ponavlja i na pripremnom ročištu i pobliže upoznaje stranke sa prednostima zaključenja sudske nagodbe - da se spor rješava na brz i efikasan način, bez odugovlačenja i nepotrebnih sudskih troškova, kao i neizvjesnosti oko ishoda postupka. Na pripremnom ročištu sud bi trebao da utvrdi koje su sporne činjenice i što je manji broj spornih činjenica to su veći izgledi za zaključenje sudske nagodbe. Ako tužena strana u odgovoru na tužbu istakne da ne osporava pravni osnov, već samo visinu novčanog potraživanja ili ukoliko je nakon podnošenja tužbe isplatila dio potraživanja, onda je sasvim izvjesno da postoje veliki izgledi za zaključenje sudske nagodbe i tada je sud dužan da takvu mogućnost predoči strankama. Sud također poučava stranke u kom pravcu bi trebala da ide sudska nagodba i oko čega se stranke mogu nagoditi, primjerice da se glavni dug isplati u otplatama (ratama), da tužiteljska strana odustane od sporednih potraživanja - zatezne kamate ili troškova postupka ili da svaka strana snosi svoje troškove. Do zaključenja sudske nagodbe može doći i na glavnoj raspravi, naročito ako je provedeno financijsko vještačenje kada stranke imaju saznanja kako bi se mogao okončati spor, te bi stranka u čiju korist ne bi išao ishod postupka mogla da inicira zaključenje sudske nagodbe. Pouke o mogućnosti zaključenja sudske nagodbe obvezno se konstatiraju u zapisnicima na pripremnom ročištu i na glavnoj raspravi. Stranke mogu zaključiti sudsku nagodbu i nakon završetka glavne rasprave prije nego što sud donese odluku pa i nakon što je pismeno urađena odluka dostavljena strankama. Stranke mogu zaključiti sudsku nagodbu i u žalbenom postupku pred drugostupanjskim sudom. Inicijativa suda za zaključenje sudske nagodbe mora biti izložena na jasan i objektivan način da ne bude pogrešno shvaćena kao pritisak ili protežiranje suprotne strane, jer je uloga suda kao posrednika da pomogne strankama kod dogovaranja i formuliranja sudske nagodbe u zapisniku. Sud vodi računa da sudska nagodba bude valjana, zakonita i izvršna, odnosno da sadrži sve elemente kao i sudska odluka, jer sudska nagodba predstavlja izvršnu ispravu. Stranke se mogu dogovoriti o svim zahtjevima koji su sadržani u tužbi i zaključenjem sudske nagodbe riješiti spor. Ukoliko je postignut sporazum i zaključena sudska nagodba samo u pogledu pojedinih zahtjeva iz tužbe, sud će o preostalim zahtjevima nastaviti raspravljanje. Sudska nagodba se u najvećem broju slučajeva zaključuje pred prvostupanjskim sudom, jer je u interesu stranaka da bez vođenja dugotrajnog postupka riješe spor na način koji im odgovara i na obostrano zadovoljstvo. Ovakav način rješavanja

sporova pogoduje i sudovima koji su opterećeni velikim brojem predmeta među kojim su i predmeti iz ranijih godina.

Nazočnima se obratio sudac Zuhdija Ćosić, predsjednik Kaznenog odjeljenja Kantonalnog suda u Novom Travniku. Istaknuo je da je Sudska nagodba usko prilagodni zahtjev, reformirana u pravosuđu 2003. godine. Osuđeni će dobiti

odgovarajuću kaznu i to je sudska odluka čime je na neki način zadovoljena pravda i osuđeni će izdržati tu kaznu. Međutim, u BiH nije osnovan fond u smislu kako će oštećeni dobiti satisfakciju od optuženih koji nemaju nikakve imovine i koji se oslobađaju troškova postupka. Postavlja se pitanje zadovoljavamo li mi kriterije, duh zakona da pružimo adekvatnu priliku oštećenima da budu dijelom obeštećeni. Prvi slučaj prezentacije kao pomoćno sredstvo opredijelio je opisno značenje pojedinih nematerijalnih vidova šteta, tako da nema izgovora da se ne mogu u praksi rješavati ti slučajevi, mada oni koji očekuju reformu, ako je bude, mogli bi proći ti međunarodni zahtjevi za uobičajenu proceduru da se o šteti mora raspravljati isto i u krivici i mora se nadoknaditi šteta kao element koji s pravom pripada oštećenom licu, kao što se mora izreći i odgovarajuća sankcija. Prema tome, ako se sagledaju odredbe uvjetne osude kao vrste kazneno pravne sankcije, ako se sagledaju odluke o imovinsko pravnom zahtjevu koje su građanskog karaktera, tj. naknada štete, povrat stvari, poništaj određenog pravnog posla koji je reguliran odredbama 207.- 218. Zakona o kaznenom postupku FBiH i sadrži dosta odredbi, postoji mogućnost za djelovanje izmjenama iz 2009. godine gdje je stavljeno u obvezu tužiteljima da u pogledu imovinsko pravnog zahtjeva utvrde određene činjenice, kao što to sada ima i sud prilikom provjere sklapanja sporazuma i sve to bi moglo biti rezultat djelovanja sudaca, stvorio bi se opći dojam, slika o sebi kao potpunom sucu, a ne kao sucu koji najkraćim putem gleda da riješi ono što misli da je obveza, tj. samo izreći kaznu ako radi na kaznenom referatu. Nije ni rijedak slučaj da se nazivaju sporedne odluke o troškovima, imovinskopravnom zahtjevu i oduzimanju imovinske koristi. Sam naziv izraza sporednim doživljava se na određeni sporedni način.

Ono što su sada parnični postupci naknada štete za uvredu i klevetu, kada su bila propisana kao kaznena djela, nisu se mogli okončati a da se ne održi pripremno ročište, pokušaj mirenja i pokušaj da se nadoknadi šteta i da se taj dio završi. Pojedini suci i ne

sugerišu, ne daju pristup svojoj zakonskoj obvezi kao suca da kažu da imaju mogućnost da se to uradi, nego i ne pokušavaju da navedu kao mogućnost. Najeklatantniji primjer je kada je sudac utvrdio visinu štete u izreci u petitu optužbe, a onda stranku u cijelosti uputi na parnicu jer je to suprotna odluka sama sebi, te bi žalilac u toj situaciji mogao da kaže da je odluka nerazumljiva u obrazloženju u odnosu na izreku i time bi doveo u svakom slučaju u pitanje takvu utvrđenu osuđujuću presudu. Oštećeni se može žaliti zbog imovinskopravnog zahtjeva, te postoji u praksi jedan slučaj gdje se oštećeni žalio na imovinsko pravni zahtjev zbog prava koja mu pripadaju, žalio se na odluku prvostupanjskog suda u Jajcu zato što mu nije dosuđena materijalna i nematerijalna šteta i po standardima koje je zauzeo Vrhovni sud FBiH mi smo to preinačili i kada ima takvih odluka onda ima mjesta i za nagodbu u tom dijelu.

Šefica Odjeljenja sudske uprave Kantonalnog suda u Novom Travniku Amra Bosto predstavila je projekat VSTV-a BiH „Tjedni sudske nagodbe“ i aktivnosti koje Kantonalni sud u Novom Travniku poduzima. Aktivnosti „Tjedni sudske nagodbe“ se u organizaciji VSTV-a BiH provode kontinuirano od 2016. godine. U prethodnim godinama, aktivnost se provodila u okviru projekata koje je implementirao VSTV BiH sredstvima Vlade Norveške i Vlade Švedske, dok to sada predstavlja realizaciju strateškog opredjeljenja VSTV-a BiH da se što veći broj predmeta sporova riješi mirnim putem. Cilj aktivnosti je da se u odabranom periodu koje odredi VSTV BiH, a koje traje 2 sedmice, zakaže što više ročišta u kojima postoji mogućnost zaključenja sudske nagodbe, te da se stranke što aktivnije upute da svoje sporove riješe mirnim putem. Obveza na promociju alternativnih načina rješavanja sporova proističe iz strateških dokumenata za BiH pravosuđe, kao što je Strategija za reformu sektora pravde (2014.- 2018.) i preporuke Strukturalnog dijaloga o pravosuđu između BiH i Europske Unije. Sudovi su do sada na inicijativu VSTV-a BiH proveli ukupno 8 aktivnosti „Tjedana sudske nagodbe“ (jedna u 2016. g., po dva puta u

2017. i 2018. godini, po jedan put u 2019. i 2020. godini). U 2021. godini, aktivnosti su održane u 6. mjesecu, s tim da su trenutno najavljeni deveti „Tjedni sudske nagodbe“ koji će se održati u periodu 22.11.-03.12.2021. godine.

Što se tiče same aktivnosti Kantonalnog suda u Novom Travniku, sud pristupa izradi Plana aktivnosti u cilju organizacije i promocije „Tjedana sudske nagodbe“. Na Općoj sjednici svih sudaca, na sjednici Kolegija predsjednice suda, te na sjednicama sudskih odjeljenja razmatraju se aktivnosti predviđene u toku „Tjedana sudske nagodbe“, te se na web stranici obavještava šira javnost. Obraćamo se Regionalnoj advokatskoj komori Zenica da podrži aktivnosti Kantonalnog suda u Novom Travniku, zatim Kantonalnom tužiteljstvu KSB/SBK u cilju poduzimanja adekvatnih aktivnosti u pogledu postupanja u kaznenim predmetima u kojima je istaknut imovinsko-pravni zahtjev, zatim Općinskim sudovima KSB/SBK da obavijeste ovaj sud o aktivnostima koje planiraju za vrijeme „Tjedana sudske nagodbe“, te u sklopu toga ohrabujemo i Općinske sudove da organiziraju okrugle stolove na tu temu. Suci se konkretno pozivaju da identificiraju predmete po kojima će postupati. VSTV-u BiH se pravovremeno dostavlja lista svih identificiranih predmeta po kojima će se postupati za vrijeme planiranih aktivnosti, te se zakazuju i održavaju ročišta u tim predmetima. Kada se završe sve aktivnosti VSTV-u BiH se dostavlja završni izvještaj o provedenim „Tjednima sudske nagodbe“ uz tabelarni pregled svih predmeta u kojima je planirana sudska nagodba sa ishodom svih ročišta. 2016. godine su počele aktivnosti „Tjedni sudske nagodbe“, te je Kantonalni sud u Novom Travniku do sada organizirao 3 okrugla stola na tu temu. Okrugle stolove su također organizirali Općinski sud u Jajcu, Travniku i Bugojnu. Okrugli stol u Bugojnu je organiziran online zbog pogoršanje situacije sa Covid-19 i imamo najavu Općinskog suda u Kiseljaku da će 9. „Tjedni sudske nagodbe“ biti organizirani 23.11.2021., kao i Okrugli stol na tu temu. Što se tiče zaključenih sudskih nagodbi, Općinski sudovi su u 2020.-2021. godini zaključili ukupno 90 sudskih nagodbi. Općinski sud u Jajcu je zaključio 17 nagodbi, Općinski sud u Kiseljaku 36, Općinski sud u Travniku

je u 2019. godini zaključio 171 nagodbu, u 2020. godini 181, a 2021. godine završno sa 10. mjesecom sklopljene su 204 sudske nagodbe, što znači da će taj broj do kraja godine biti još veći. Također bitno je napomenuti da je najveći broj sudskih nagodbi zaključen za vrijeme trajanja „Tjedana sudske nagodbe“ što dovoljno govori o značaju aktivnosti koje provodi VSTV BiH.

Odvjetnik Ibrahim Ramčić pohvalio je sve suce Općinskog suda Travnik koji, prije nego započne sudski postupak, bez obzira na tjedne sudske nagodbe, upoznaju stranke o mogućnostima rješavanja spora kao što je sudska nagodba, daje se opcija mogućnosti dogovora i nagodbe uz iscrpno objašnjavanje svega šta nosi ta nagodba. I sami odvjetnici kao pomoćnici mnogo utiču i mogu uticati na zaključenje nagodbe, ali sve je u suštini i svijesti stranaka, pa tako nekada dolazi do otkazivanja punomoći, jer odvjetnici zastupaju i tužiteljsku i tuženu stranu. Zaključuje se da je lakše sklopiti nagodbu nego ići na parnicu i snositi dodatne nepotrebne troškove, a sud je ključan u svemu tome da pouči stranku.

Kantonalni tužitelj KSB/SBK Dragan Popović naglasio je da je zakonodavac predvidio mogućnost nagodbe u parničnom postupku i kada se stranke dogovore, naročito na pripremnom ročištu, onda u tom predmetu je i sud efikasan. To doprinosi i

statistici tužiteljstva. Međutim u kazneno pravnoj oblasti zakonodavac je također predvidio nagodbu, samo pod drugim nazivom, po drugim procesnim pravilima postupanja. To je sporazum o priznanju krivnje, a i kazneni nalog je jedna vrsta nagodbe jer se kazneni nalog rješava na način da tužitelj podigne optužnicu, predloži izdavanje kaznenog naloga za kaznena djela do 5 godina, dakle može se tražiti uvjetna kazna, novčana kazna itd. i onda optuženi na ročištu za razmatranje kaznenog naloga prihvati ili ne prihvati nalog. Ako prihvati kazneni nalog, on je zaključen, jer to je jedna vrsta sporazuma o priznanju krivnje za to kazneno djelo. Potrebno je podržati proces zaključenja sudskih nagodbi, odnosno sporazuma u kaznenoj oblasti jer to zaista doprinosi boljem stanju i treba posvetiti pažnju kada oštećeni istakne imovinskopravni zahtjev da se onoliko koliko je moguće i ta činjenica utvrdi.

Sutkinja Općinskog suda u Travniku Samira Semiz naglasila je da se suci na parničnom odjeljenju uvijek trude da budu u kontaktu sa strankama na pripremnom ročištu. Kada punomoćnik zastupa stranke na ročištu

onda je situacija puno lakša. Kada su stranke neuke onda se suci zaista maksimalno uvaženo i strpljivo trude da olakšaju spor, da se on riješi mirnim putem, da se nekako

njihovi stavovi približe i da se dođe do nekog rješenja prije samog unošenja procesne građe na zapisnik i prvo pouče stranke da imaju pravo da zaključe nagodbu i da riješe spor mirnim putem. Ondje gdje je to moguće uvijek se praktikuje da se ta nagodba zaključi. Kad je riječ o težim sporovima nastoji se da sa strankama porazgovarate, da se usaglase, a sve u cilju kako bi se to riješilo mirnim putem i kako bi sud imao jednu odgovarajuću odluku.

Ministrica financija u Kantonu Središnja Bosna Mirjana Plavčić zahvalila se predsjednici Kantonalnog suda u Novom Travniku na organizaciji okruglog stola i pozivu na isti, te izrazila zadovoljstvo dobivenim informacijama. Naglasila je jednu krucijalnu situaciju iz 2019. godine, nakon

imenovanja Vlade KSB/SBK, kada je sudjelovala na jednom simpozijumu u Neumu u organizaciji VSTV-a BiH. Na temelju svih informacija i saznanja koje su tu dobivene potpuno je izmijenila sliku o ulozi i trenutnoj situaciji u pravosuđu u našoj državi. Oni koji nisu izravno u toj struci ni u toj oblasti sud donose na temelju medijskih sadržaja, a svima je poznato šta su mediji u stanju da plasiraju. Stoga je jako važno da se ovakvi okrugli stolovi u što većoj mjeri prošire sa tim osobama izvana. Jako je važno da ljudi znaju sve o ovakvim aktivnostima suda i naposljetku o određenim pozitivnim procesima. Posebice je pozdravila razgovor o ovom institutu sudskih nagodbi. Zamolila je da svi daju svoj doprinos u širenju pozitivnog stava o radu pravosuđa u Kantonu Središnja Bosna.

Gdin Samir Alić ispred GS-Tvornice mašina Travnik iznio je svoj problem i naglasio je da su bili dioničko društvo gdje su imali dva većinska vlasnika, među kojima su bili fondovi Prevent i Big, te su vlasnici iz

Njemačke odlučili zbog ekonomičnijeg i efikasnijeg poslovanja da se promijeni oblik u d.o.o. Sazvana je skupština gdje je jedan dioničar „Prevent Invest“ glasao protiv odluke i imao je mogućnost da u zakonskom roku traži otkup svojih dionica po pravičnoj tržišnoj vrijednosti. Spor je započeo 2016. godine na prvostupanjskom sudu, te je angažiran i vještak koji je vještačio onako kako su oni i tražili. Prvostupanjski sudac je donio presudu i cijenu koju su oni tražili. Mi smo se žalili Kantonalnom sudu u Novom Travniku koji je tražio da se dopuni nalaz, međutim vještak je ponovno uradio po njihovom tako da je ispala još veća cijena. U drugoj žalbi Kantonalni sud u Novom Travniku je preinačio i donio presudu po stavu Vrhovnog suda FBiH i članu 453. Zakona o privrednim društvima, gdje je utvrdio da smo mi isplatili tu pravičnu tržišnu vrijednost dionica. Presuda je pravomoćna.

Ispred Odjela za podršku svjedocima obratila se stručna savjetnica-psihologinja Eda Furundžija, te se osvrnula na temu imovinsko pravnog zahtjeva prvenstveno zbog svog rada sa oštećenima. Ako oštećeni želi da ostvari neka svoja prava on mora osobno da angažira svog odvjetnika. Ono što Kantonalni sud u Novom Travniku ima u praksi jeste da obrazac imovinsko pravnog zahtjeva OSCE-a šalje uz poziv za svjedoke svim oštećenima, te im također kroz postupak pomažemo da popune taj imovinsko pravni zahtjev. Oni podnesu taj imovinsko pravni zahtjev, ali ipak se najčešće upute na parnični postupak. Mi imamo dva primjera u našem sudu gdje se u kaznenom postupku odlučilo o imovinsko pravnom zahtjevu, a to su bila dva jako teška predmeta. Jedan je bio predmet ratnog zločina, radilo se o ratnom silovanju, a drugi predmet je bio ubojstvo gdje smo imali 14 oštećenih i gdje je trebalo odlučiti o njihovom imovinskom pravnom zahtjevu. Početno organizirani otvoreni Odjel za svjedoke u predmetima za ratne zločine ubrzo se proširio na sve svjedoke i na sve kaznene postupke. Kantonalni sud u Novom Travniku je, osim kaznenih predmeta, uključen i u predmete međunarodne pravne pomoći gdje god imamo svjedoke ili oštećene kao i po žalbama koje se odvijaju u našem sudu. Naglasila je da postoji jedno veliko nezadovoljstvo oštećenih po pitanju ovog imovinsko pravnog zahtjeva i njihovih prava.

Ispred Ministarstva gospodarstva KSB/SBK nazočnima se obratila Amra Livnjak, stručna savjetnica za upravno pravno rješavanje, te pozdravila sve prisutne i zahvalila se predsjednici Kantonalnog suda u Novom Travniku na pozivu. Ministarstvo gospodarstva KSB/SBK ima puno predmeta, odnosno upravnih sporova i izrazila je zadovoljstvo saradnjom sa Općinskim sudom u Travniku i Kantonalnim sudom u Novom Travniku, kao i konkretno dobivenim informacijama na današnjem okruglom stolu.

Sudac Općinskog suda u Bugojnu Samil Ramić naglasio je da u izvršnom postupku dolazi do raznoraznih sporazuma i nagodbi gdje tražioci izvršenja imaju razumijevanja za stanje izvršenika, te traže odlaganja da se to okonča obaviješću tražioca. Povlače se prijedlozi i to su česte situacije, te ustvari znači da je došlo do nekog prećutnog dogovora, ali čak i u tim postupcima dolazi do nagodbe, razgovora stranaka ne samo toku parničnog postupka

Ispred Općinskog suda u Jajcu nazočila je stručni suradnik Ivana Čavar koja je naglasila da je u toku svog rada imala nekoliko zaključenih sudskih nagodbi. Ispred Centra ženskih prava Zenica obratila se gdje Tea Pripoljac. Naglasila je da Centar pruža besplatnu pravnu pomoć. Jedna od aktivnosti je i pružanje besplatne pravne pomoći za žene, a također i pružanje pravne pomoći muškarcima ukoliko je u pitanju samo najbolji interes djece. Što se tiče sudskih nagodbi, Centar ženskih prava se susretao s tom aktivnošću, jer pored pravne pomoći već 10 godina postoji angažman u monitoringu pravosuđa, odnosno prate kaznena djela rodno zasnovanog nasilja gdje je žrtva oštećena žena, tako da se kroz sudske nagodbe i ove predmete susretala u svojstvu monitorke.

Europska komisija za efikasnost pravosuđa (Cepej)

Što je Cepej?

CEPEJ je tijelo Vijeća Europe osnovano Rezolucijom o osnivanju Europske komisije za efikasnost

pravosuđa, Res (2002)12, Komitetu ministara Vijeća Europe, kako bi radilo na poboljšanju efikasnosti i funkcioniranju pravosudnog sustava u zemljama članicama Vijeća Europe. CEPEJ čine predstavnici svih 47 država članica Vijeća Europe. Nacionalnog člana CEPEJ-a u ime pravosuđa Bosne i Hercegovine imenovalo je Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH. CEPEJ o svojim aktivnostima podnosi godišnje izvješće Komitetu ministara Vijeća Europe.

Suradnja VSTV BiH sa Cepej-om

Pored toga, nacionalni član Bosne i Hercegovine redovno učestvuje u radu CEPEJ-a. Konačno, Kantonalni sud u Novom Travniku aktivno učestvuje u radu CEPEJ-ove mreže pilot sudova.

Europska mreža pilot sudova

Europska mreža pilot sudova uspostavljena je od strane Europske komisije sa efikasnost pravosuđa (CEPEJ), s ciljem da se: podrže aktivnosti CEPEJ-a - kroz bolje razumijevanje svakodnevnog funkcioniranja sudova, ukaže na najbolje prakse rada u europskim sudovima koje bi mogle biti iznijete pred nadležna tijela u državama radi njihovog eventualnog usvajanja s ciljem unapređenja efikasnosti pravosudnih sustava.

Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH redovito dostavlja CEPEJ-u podatke o radu pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini. Ovi podaci se objavljuju u dokumentu „Europski pravosudni sustavi. Efikasnost i kvalitet pravosuđa“. Pomenuti dokument se objavljuje svake dvije godine i sadrži detaljna poređenja europskih pravosudnih sustava. Na internet stranici Vijeća objavljen je prijevod posljednjeg izdanja ovog dokumenta. Također, Vijeće je osiguralo prijevode najvažnijih CEPEJ-ovih dokumenata i dostavilo ih je svim sudovima i tužiteljstvima, kao i drugim relevantnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Iz medija ..

Bug.ba
Politika VJEŠTI KULTURA CRNA HRVATSKA POLITIKA SPORT EKONOMIJA ZAFESTIVU

Kantonalni sud u Novom Travniku obilježio Europski dan pravde

Redakcija · 09/10/2021 · 0 komentara

Kantonalni sud u Novom Travniku kao predstavnik Bosne i Hercegovine u Europskoj mreži pilot sudova, obilježio je Europski dan pravde sa nekoliko aktivnosti.

Naime, predstavnici sude na putu iznad zgrade istog, vršili su podjelu promotivnog materijala – brošure Sudska nagodba i smjernice za zaključenje sudske nagodbe, kao i promotivnih materijala u vezi Europskog dana pravde, kazala je Azra Lendo, glasnogovornica sude.

Lendo nadoveže da je održan i drugi stol o Sudska nagodba – način rješavanja sporova u vrijeme Covid-19, na istom su razgovarali predstavnici ministarstava, sudova, tužiteljstva, Odbjelničke komane, privredni subjekti te druge organizacije u SRK.

(FOTO) Županijski sud u Novom Travniku obilježio Europski dan pravde

Županijski sud u Novom Travniku kao predstavnik Bosne i Hercegovine u Europskoj mreži pilot sudova obilježio je Europski dan pravde.

Na putu na predstavljenosti sude na putu iznad zgrade istog, vršili su podjelu promotivnog materijala – brošure Sudske nagodbe i smjernice za zaključenje sudske nagodbe, kao i promotivnih materijala u vezi za Europski dan pravde.

U 12 sati započeo je Okrugli stol "Sudska nagodba – način rješavanja sporova u vrijeme Covid-19" koji je organizirano u prostorijama Županijskog suda. Okrugli stol okupio je predstavnike ministarstava, sudova, tužiteljstva, Odbjelničke komane, gospodarskih subjekata, te drugih organizacija u SRK.

Ovog dana održali su raspravu predložili predstavnici pilot sudova: Člana Witek, a obilježila povodom Europskog dana pravde na samom početku sastanka uputio je predsjednica suda, Katica Jozak – Mađar.

<https://notra.ba/index.php/vijesti/40261-foto-zupanijski-sud-u-novom-travniku-obiljezio-europski-dan-pravde>

Organizacioni odbor za obilježavanje Europskog dana civilne pravde u Kantonalnom sudu u Novom Travniku u 2020. godini čine: Almir Račić, Amra Bosto, Azra Lendo, Eda Furundžija, Katica Jozak-Mađar, Mirjana Grubešić, Rubina Begović, Senad Begović i Zuhdija Čosić.

Više informacija o obilježavanju Europskog dana pravde možete dobiti posjetom na slijedeće web stranice:

www.coe.int/cepej

www.ksud-novitranikpravosudje.ba

www.hjpc.ba

<http://pravosudje.ba/vstv/faces/vijesti.jsp?id=32314>

